

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΟΥ

Στις ψυχές μου τὰ βάρια θὰ κλείσω
Κάθε άγνό, κάθε άραιο λογισμό μου
Γιά μιὰ άγένη και μόνο θὰ ζήσω
Όσο μου έβαι άπ' τή μοίρα γραφτό μου.
Και μιὰ νόστιμ' στου πόνου τή λαύρα
Θέ νά σήσω, όπως σήνουν τάρτερια,
Όταν πνέη άροσερώτατη ή αύρα
Κ' ή αύρολα προβαίνει άπ' τὰ αϊθέρια.

II

Γιά ίδες τὰ συμφέραια πώς χορεύουνε
Αρροδιαβαίνοντας στη δύση,
Τά ουρανοθέμελα σκοτεινιάσαν
Και κλαίει τή κλήρη της ή φύση.
Κ' έλα και μες νά κλάψουμε
Νά τρέψη άπ' τήν ψυχή τή δάκρυ
Γιά τή σκληρή τή μοίρα που μας έρωξε
Μεσ τής ζωής τή μάχη.

Βέλος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΑ

Η ΠΡΟΟΔΟΣ

Δύο μέρες κληρονομήθηκε άρτόν. έμψυχο και δώ μετ' αλληλοεγγυητή έφημερίδα, ή «Πρόοδος».

Ένα βήμα προς τα εμπρός, μιὰ έπικινδυνή κατά τού περιβάλλοντος, μιὰ εδωδία τής πεζήντας τού είχε άρχίσει νά τρέχει γύρω μας τόν επιπέδον τού περ, είναι ή κατάσταση τού φύλλου αυτόν.

Έδώ τήν Πόλη όλες οι έφημερίδες είναι οι ίδιες. Έκείνες που θά δήτε στον «Ταχυδρόμο» θά τ' ανταμώσετε και στην «Κωνσταντινούπολη» και θά τ' ξαναβρήτε στην «Νέα Έφημερίδα» και θά τα ξαναδιαβάσετε τήν άλλη μέρα για τελευταία φορά στη μεσημεριανή «Βυζαντιάδα» όλων τών περιεχόμενα είναι τα ίδια.

Τό κύριο άρθρο, «τής Ημέρας», (τά σπουδαία) τά «τηλεγραφήματα» τά «κοινωνικά» τά «Εκκλησιαστικά» τά «Ελλάδος» οι «Σημειώσεις» και μιάμιση σελίδα ρεκλάμες.

Και για νά ριχθεί λίγη ποικιλία σ' όλ' αυτά έμψυχοθηκε ή «Πρόοδος» που επί τέλους έγραφέ ζωνταν.

«Πρόοδος» είναι ό τίτλος της και «Πρόοδος» έπεται νά ένομασθεί ότο για' αυτό συγχάρω τόν καλλιτέχνη διευθυντή της κ. Σπανούδη.

Τό κύριο άρθρο, έδω τίς περισσότερες φορές δείπει και έν υπάρχει δε θά έχει τή σοβαρότητα τών συναδέλφων του, μις έπιπύξεν αυτά τά σοβαρά! Τό ακολουθούν τά «Έργα και Ημέραι» μ' ένα μικρό χρονογράφημα άπάν' άπάνω και με παγκόσμιες ειδήσεις άπό κάτω. Τό «Λεύκωμα τής Πρόοδου» (τα Ρητά) τό «Άσπειρο τής Ημέρας», «Ανταποκρίσεις Άθηναϊκές» ταχυτικά, οι «Καθημερινές γραμμές», τά «Άθηναϊκά» «Έδω κ' εκεί», τά «Πολιτικά» και τά «Πολιτικά» τά «Τηλεγραφήματα» τά «Εκκλησιαστικά» κτλ.

Η Πόλη δυστυχώς δεν είναι Άθήνα που μπορεί νά συντηρήσει και 50 έφημερίδες, έδω ή πεντάδα μας μόλις και ζει.

Έφημερίδα έδω δε διαβάζει ό καθένας, άντι-

*) Σημ. τού «Νουμά». Μακάρι νά μή πολυδιάβαζε και δώ ό κόσμος έφημερίδες! Έτσι ή ήθική και πολιτική έμψυχωση θάτανε λιγότερη

θέτως προς τήν Άθήνα, που βλέπεται τά λούστρα και τόν άμια άμα δεν έχουν δουλειά νά διαβάσουν τήν έφημερίδα τους»). Έδω ή έργατης για νά ρίξει μιὰ ματιά στην έφημερίδα θά τήν πετάξει με τή συνείδηση πως έπιασε άλλόγλωτσο φύλλο γραμμένο με στοιχεία Έλληνικά.

Η καθαρεύουσα τών έφημερίδων μας είναι δύσκολο νά έννοηθεί άπό μνηστή Σχολαρχείου, για' αυτό και πέντε έφημερίδες δε μπορούν νά ζήσουν μέσα σε τότες χιλιάδες Ρωμιών, ένψ στην Άθήνα 200,000 άνθρωποι συντηρούν 20 έφημερίδες και δε ζέρω πόσα περιοδικά.

Ό Έλληνικός πληθυσμός έδω στην Πόλη άποτελείται άπό μιὰ κοινωνική τάξη κατώτερη, άπό τή μεσαική ή έργατική, έν θέλετε, που άποτελεί τόν κυρίως πληθυσμό μις πόλεως και που ή έννοική τής θά σάς πει σε ποιο έθνος βρισκόσαστε. Και ή κοινωνική αυτή τάξη ή φτωγή και άφανής είναι τό πολυπληθέστερο στοιχείο τής Πόλης. Οι άλλοι Ρωμιοί, οι άριστοκράτες, είναι μόλις 100,000 και άπ' αυτούς δε συντηρηθεί αυτή ή πεντάδα τών φύλλων. Στην Άθήνα δε συμβαίνει ό τίς όμοί έκει άκούεται ό λαός και μις νά καταλάβετε τήν άντιθεση τών φρονημάτων, συγκριτ' ένα φύλλο Πολιτικό μένα Άθηναϊκό.

Οι άνθρωποι αυτοί που κληρονομήσανε πέρουσι στις παραχές τής «Ορέστειδας» τούς Μαλλικαρύς, που έπατέθησαν και τούς έθροισαν και τούς εθροισέθησαν, είναι οι άποδολεσματοκροί, άπόστολοι τής ιδέας μας. Και τούς εθροισέ σ' αυτό τó σημείο ή ανάγκη αυτοί που όλα τά κάνουν για τήν κυκλοφορία τού φύλλου τους, δε δουλεύουνε μια μέρα νά μιμηθούν τίς Πολιτικές έφημερίδες, στη γλώσσα και θά δούν τά φύλλα νά τούς έπιστρέφονται ένάνα, τόσο που ν' αναγκασθούν νά στείλουν πίσω τά ταχυπιστήρια που έφεραν μερικές τελευταίες.

Και ως έθω πάλι στην «Πρόοδο» που έν δχι ως προς τή γλώσσα ως προς τά περιεχόμενα όμως έχει άρκετά προσόντα νά γίνει δημοφιλής.

Έκτός άπό τή μερική μίμηση τών περιεχομένων τών συναδέλφων της, παρακολουθεί και τή φιλολογία και τίς τέχνες και τίς έπιστήμες και τόν κόσμο. Πρώ πάντων τή φιλολογία. Θέλετε άπόδειξη; Όρίστε τó δράμα τού κ. Φυτίλη, τó έκρινε άπό όλες τίς έπόψεις, τó έδωσε και στους καλλιτέρες μας νά τó κρίνουν, και όλα αυτά ή κρίση κληρονομήθηκε στην «Πρόοδο».

Οι Σαββατιανές παραφυλλίδες της έπίκαιρες πληροφορίες γραμμένες άπό ειδικούς, γοητεύουν καθώς και οι έπιφυλλίδες της.

Η «Πρόοδος» μις έδωσε κ' ένα έργο Έλληνικό, τήν «Θειά Έυτυχία» τής δεσποινίδος Άλεξάνδρας Παπαδοπούλου. Είναι μιὰ πολύ πιτυχημένη ήθογραφία, φιλοδοουμένη και στα μικρότερα, με τήν παρατηρητικότητα εκείνη που διακρίνει τά έργα τής λεπτής καλλιτέχνης.

Ο ΠΑΠΥΡΟΣ

Πάπυρος λέγεται ή ποιητική συλλογή τής διευθυντριάς τής «Βιοπορίδος» και τών κ' Αναμνήσεων» δεσποινίδος Πρεβεζιώτου. Είναι ένα βιβλίο άπό 100 σελ. καλοτυπωμένο, μις δχι και καλογραμμένο, άρκει νά σάς πώ πως είναι γραμμένο στην καθαρεύουσα. Στίχοι στην καθαρεύουσα! Κάθε άλλο στην έποχή μας!

Πήρανε—μις λέει ή ποιήτρια στο έξώφυλλο—τό δάφνινο στεφάνι στον Πανιώνιο ποιητικό διαγωνισμό τού 1902 άρκει όμως νά ρίξετε μιὰ ματιά και πού μέσα άπ' τó έξώφυλλο για νά βλαστημήσετε αυτά τά βλαβερά βραβεία. Και πως θέλετε

παρακαλώ άνθρωπεμένους στίχους όταν άνοι γίναται άπό έλελιθνας, φάσεις, χουρηλίους, κροσταλορύτους, καλιλαμπέιδας και άπό τά κλασσικά οίδα, άγω, έλελιζω κλπ;

Δέ θέλω νά πώ πως μέσα στο βιβλικόκι αυτό δεν υπάρχουν και ποιήματα έμπνεύσεως άγνής, έμμορφα και άξια νά διαβασθούν, μις και πως θέλετε νά θαυμάση κανείς τό εύπλαστο σώμα μις Καρυάτιδος όταν είναι χωμένο μέσα σε τσουβάλι;

Και βλέπω πολλά τέτοια σώματα, μις ή πρώτη ματιά που θά τούς ρίξετε σε κάνουν νά άπραμακρυνθείς δχι με άπέχθειν, παρ' μις λύπη.

Τά ίδια έψελνε και ή δεσποινίς Παρηνία Βλαγγελιδου δώ και δεκαπέντε χρόνια. Τά «Ποικιλια πτερόντα» στροφογύρισαν μις-δύο μέρες στα χέρια τού άναγνώστη και κατακυλίσαν έπειτα παντοτεινά στα συρτάκια καμινιάς βιβλιοθήκης.

Τό ίδιο μέλλον έπιφυλλάσσεται και στους «Παπύρους»: τά «Μυσώματα» θά μαραθούν, οι «Λευκός άκτινες» θά σήσουν στην προσέγγιση τού χειμώνα και οι Παπύροι τ' εθροισέ—πρέπει νά καθύν.

I. ΣΠ.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΜΙΑ ΔΙΑΛΕΞΗ

Μήτρε «Νουμά»

Όποτε άπ' τόν κ. Βιλιουσιάνο τα κωμωδικά βραβεία που είπα για τόν Παρθενών και για τó μικρό και άραχνο αίδιον Έλληνικόν φως, μις άπ' τού κ. Μάρδα τίς έπισημένες άνοησίες, στο βήμα τού «Παρνασσού»—ένα είδος συλλόγου σαν άπόπειτη βιβλιοθήκη Μαρασλή—άνέθηκε τήν περασμένη Δεφτερά ό κ. Π. Άξιώτης για νά διαβάση δυο κομμάτια άπ' τόν «Έθγένιον Όνεγην» τού Πούσκιν.

Στή σάλα πολύ λίγοι οι άκουατίς.

Και κείνοι όλο και γέροι! όλο και σοφοί! Κι όμως καθώς ζέρουμε τά έργα τους οι Ρούτσι ποιητάδες για τó λαό τά γράψανε κι ό λαός τά διαβάζει. Στόν τόπο μας ό λαός δεν τολμάει ν' άνοιξη βιβλίο έξ αίτίας άπ' τούς μπακαλοδουτυράδες μεταφραστές που τόν άχούγιαξαν, άπάνου πάνοιξε τά μάτια του, με τίς δασκαλικές μεταφρασές τους: Κι έτσι ό λαός μας τή στιγμή που μπόργει νά γίνει μιὰ δύναμη, μις γερή έθνομάνια, κατάντης νά γίνει όχλος, νά γίνει ντουινός για νά τόνε σέρνουν άπό δώ κι' άπο κει οι δασκαλοθεσμένοι άρεντάδες του, σα θέλουμε νά κερδίσουμε κάτι για τήν τέπνη τους.

Μπροστά λοιπόν σε καμιά τριανταριά σοφά άφτια και μπροστά σε δυό-τρεις γριούδες κι' άλλα τόσα κορίτσια, άκούσαμε τόν κ. Άξιώτη νά μις διαβάζει τά δυο πρώτα κεφάλαια τού «Έθγένιου Όνεγην».

Γιά τή μετάφραση τού κ. Άξιώτη πολλά κλά δε μπορεί νά πει ένας τού δεν είνε ούτε κέν σοφά άφτι. Δέ μπορούμε νά νοιώσουμε τί ζητάει δίπλα στό: «δεν άγκυώνε πλειό στα χρόνια μας» τό: «Ανεπίληπτο»! τό: «δι' άλλους» κι ένκ σοφά άλλα άκαλαίσθητα, που γροθοκοπανούνται άναμε ταζύ τους.

Είνε κι' ό κ. Π. Άξιώτης ένκ άπό τά θύματα τού τής μέσης!! συστήματος! τού άνάμικτου!

Και για' άφτό είδαμε τή μετάφρασή του ντυμένη—μόλη τήν κάποιαν έσωτερική άξια της—με